

ROZPORZĄDZENIE WOJEWODY LUBUSKIEGO

z dnia 12 marca 2025 r.

w sprawie zwalczania wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI) na terenie powiatu świebodzińskiego, powiatu sulęcińskiego oraz powiatu krośnieńskiego

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1, pkt 3 lit. b, pkt 4, pkt 7, pkt 8a, pkt 8f, pkt 10 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1075, z późn.zm.) oraz art. 4 pkt 55, art. 9 ust. 1 lit. a (ii) oraz art. 53-71 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniającego i uchylającego niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt”) (Dz. Urz. UE L 84 z 31.3.2016, str.1, z późn.zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 2016/429”, a także art. 2, 21, 22 ust. 3 i 4, 24, 25, 27-31, 33-35, 37-38, 40, 42 – 44, 46-47, 49-51 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2020/687 z dnia 17 grudnia 2019 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 w odniesieniu do przepisów dotyczących zapobiegania niektórym chorobom umieszczonym w wykazie oraz ich zwalczania (Dz. Urz. UE L 174 z 3.6.2020, str. 64, z późn.zm.), zwanego dalej również „rozporządzeniem 2020/687”, w związku ze stwierdzeniem ogniska choroby zakaźnej – wysoce zjadliwej grypy ptaków – w miejscowości Czyste, w gminie Łagów, w powiecie świebodzińskim, na wniosek Lubuskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii z 12 marca 2025 r., zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Ustanawia się obszar objęty ograniczeniami składający się z:

- 1) obszaru zapowietrzonego, o którym mowa w § 2 ust. 1;
- 2) obszaru zagrożonego, o którym mowa w § 2 ust. 3.

2. Transport zwierząt i produktów przez obszar, o którym mowa w ust. 1, jest realizowany:

- 1) bez zatrzymywania lub rozładunku na obszarze objętym ograniczeniami;
- 2) w pierwszej kolejności z wykorzystaniem głównych autostrad lub głównych połączeń kolejowych oraz
- 3) unikając przejazdu w pobliżu zakładów, w których utrzymywane są ptaki.

3. Na obszarze, o którym mowa w ust. 1, nakazuje się wprowadzić dodatkowe środki bezpieczeństwa biologicznego polegające na niezwłocznym przeprowadzeniu dodatkowej dezynfekcji zakładu, w którym utrzymywane są ptaki, środkiem dezynfekcyjnym figurującym w rejestrze preparatów biobójczych, stosowanym zgodnie z instrukcjami zawartymi w kartach charakterystyki środka, który może być stosowany w obecności zwierząt, z których lub od których pozyskuje się produkty pochodzenia zwierzęcego.

4. Dezynfekcja, o której mowa w ust. 3, dotyczy w szczególności:

- 1) budynków, w których utrzymywany jest drób, w tym ich powierzchni zewnętrznej i wewnętrznych pomieszczeń ze szczególnym uwzględnieniem wszelkich otworów wentylacyjnych;
- 2) dróg wewnętrznych na terenie zakładu;
- 3) sprzętu, urządzeń oraz przedmiotów używanych przy utrzymywaniu drobiu.

5. Dezynfekcja, o której mowa w ust. 3, w przypadku podmiotu utrzymującego kury nioski w kurniku z taśmociągami do przesyłu jaj musi być przeprowadzona po opróżnieniu taśmociągu z jaj.

6. Dokument potwierdzający przeprowadzenie dezynfekcji, o której mowa w ust. 3, jest przechowywany przez podmiot utrzymujący drób do czasu zniesienia obszaru, o którym mowa w ust. 1.

7. Na obszarze, o którym mowa w ust. 1, nakazuje się wszystkim podmiotom posiadającym drób niezwłoczne zabezpieczenie nawozów naturalnych gromadzonych na polach i w otoczeniu budynków gospodarskich poprzez ich nakrycie folią zabezpieczającą przed dostępem dzikiego ptactwa.

§ 2. 1. Za obszar zapowietrzony wysoce zjadliwą grypą ptaków (HPAI), zwany dalej obszarem zapowietrzonym, uznaje się teren obejmujący:

- 1) w powiecie świebodzińskim, w gminie Łagów, miejscowości: Pożrzadło, Gronów, Łagów, Toporów (część miejscowości leżąca na północ od torów kolejowych);
- 2) w powiecie sulęcińskim, w gminie Torzym, część miejscowości Koryta leżąca na wschód od miejsca przecięcia się DK 92 z granicą administracyjną miejscowości Pożrzadło i dalej prostopadłe w kierunku południowym do granicy administracyjnej z miejscowością Toporów, oraz część miejscowości Koryta leżąca na północ od Autostrady A2.

2. Obszar, o którym mowa w ust. 1, określa mapa stanowiąca załącznik do rozporządzenia – w części zaznaczonej kolorem czerwonym.

3. Za obszar zagrożony wystąpieniem wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI), zwany dalej obszarem zagrożonym, uznaje się teren obejmujący:

- 1) w powiecie świebodzińskim:
 - a) w gminie Lubrza, miejscowości: Zagaje (część miejscowości leżąca na zachód od drogi biegnącej z miejscowości Sieniawa do Buczyny, dalej na zachód od drogi 1241F biegnącej w kierunku południowym do miejscowości Zagaje, dalej na zachód od drogi gminnej biegnącej w kierunku południowym w kierunku autostrady A2), Bucze, Nowa Wioska (część miejscowości leżąca na południowy zachód od drogi gminnej wychodzącej z drogi 1239F i biegnącej do miejscowości Nowa Wioska do drogi 1244 F i dalej na zachód od tej drogi do granic administracyjnych miejscowości Nowa Wioska), Mostki, Zagórze, Przelazy,
 - b) w gminie Łagów, miejscowości: Jemiołów, Łagówek, Sieniawa, Żelechów, Niedźwiedź, Kosobudz, Toporów (część miejscowości leżąca na południe od torów kolejowych), Kłodnica-Troszki;
- 2) w powiecie sulęcińskim:
 - a) w gminie Torzym, miejscowości: Drzewce, Grabów, Walewice, Torzym oraz część miejscowości Koryta nie wymieniona w obszarze zapowietrzonym,
 - b) w gminie Sulęcín, miejscowości: Małuszów, Wielowieś;
- 3) w powiecie krośnieńskim, w gminie Bytnica, miejscowości: Bytnica, Gryżyna.

4. Obszar, o którym mowa w ust. 3, określa mapa stanowiąca załącznik do rozporządzenia – w części zaznaczonej kolorem niebieskim.

§ 3. 1. Dla celów niniejszego rozporządzenia stosuje się definicje podane w art. 4 rozporządzenia 2016/429 oraz art. 2 rozporządzenia 2020/687.

2. Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „ptaki utrzymywane” - drób i ptaki żyjące w niewoli;
- 2) „zakład komercyjny” - zakład, w którym drób jest hodowany lub utrzymywany w celu umieszczenia na rynku.

§ 4. 1. Na obszarze zapowietrzonym, o którym mowa w § 2 ust. 1, w zakładach w których utrzymywane są ptaki, innych niż zakłady, w których potwierdzono wystąpienie wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI) nakazuje się:

- 1) trzymanie ptaków oddzielnie od innych zwierząt;
- 2) zapewnienie dodatkowego nadzoru w celu zidentyfikowania dalszego rozprzestrzeniania się wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI) do zakładów, poprzez niezwłoczne informowanie właściwego miejscowo, powiatowego lekarza weterynarii o zwiększonej zachorowalności lub śmiertelności lub znacznym obniżeniu produktywności zwierząt utrzymywanych w zakładach;
- 3) zastosowanie odpowiednich środków dezynfekujących przy wejściach i wyjściach z zakładu;
- 4) zastosowanie odpowiednich środków bioasekuracji w odniesieniu do wszystkich osób mających styczność z ptakami utrzymywanymi bądź wszystkich osób wchodzących do zakładu lub opuszczających go, a także w odniesieniu do środków transportu, aby zapobiec ryzyku rozprzestrzenienia się wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI) poprzez:

- a) wykorzystywanie do przemieszczania ptaków utrzymywanych oraz produktów z tych ptaków w obrębie i z obszaru zapowietrzonego oraz przez taki obszar środków transportu skonstruowanych i utrzymywanych w sposób zapobiegający wszelkim przeciekom lub ucieczkom zwierząt, produktów lub wszelkich elementów stanowiących zagrożenie dla zdrowia zwierząt,
 - b) niezwłoczne czyszczenie i odkażanie środków transportu i sprzętu wykorzystywanych do transportu ptaków, ich mięsa, paszy, ściółki lub nawozów naturalnych, innych środków transportu wjeżdżających do zakładów lub z niego wyjeżdżających oraz innych przedmiotów lub substancji, które mogły zostać skażone wirusem wysoce zjadliwej grypy ptaków,
 - c) stosowanie środków bezpieczeństwa biologicznego przez osoby wchodzące do zakładów lub z niego wychodzące, w celu wykluczenia rozprzestrzeniania się wysoce zjadliwej grypy ptaków;
- 5) prowadzenie ewidencji:
- a) wszystkich osób odwiedzających zakład i aktualizowanie jej oraz udostępnianie jej właściwemu miejscowo powiatowemu lekarzowi weterynarii na jego wniosek,
 - b) czyszczenia i odkażania środków transportu, o których mowa w pkt 4 lit. a;
- 6) niezwłoczne usunięcie zwłok drobiu lub innych ptaków poprzez unieszkodliwianie całych ciał lub części martwych lub uśmierconych ptaków zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) (Dz. Urz. UE L 300 z 14.11.2009, str. 1, z późn.zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 1069/2009”;

2. Na obszarze zapowietrzonym, o którym mowa w § 2 ust. 1, zakazuje się:

- 1) przemieszczania z zakładów i do zakładów ptaków;
- 2) odnowy populacji ptaków łownych;
- 3) przemieszczania jaj wylęgowych z zakładów;
- 4) przemieszczania świeżego mięsa i podrobów z ptaków pochodzącego od ptaków utrzymywanych i ptaków dzikich z rzeźni lub zakładów obróbki dziczyzny;
- 5) przemieszczania produktów mięsnych uzyskanych ze świeżego mięsa ptaków z zakładu;
- 6) przemieszczania jaj do spożycia przez ludzi z zakładów;
- 7) przemieszczania z zakładów produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego pochodzących od lub z ptaków utrzymywanych, z wyjątkiem całych ciał martwych zwierząt lub części ich ciał.

3. Następujące produkty są zwolnione z zakazów określonych w ust. 2:

- 1) produkty pochodzenia zwierzęcego uznawane za bezpieczne towary, zgodnie z załącznikiem VII rozporządzenia 2020/687, w odniesieniu do wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI);
- 2) produkty pochodzenia zwierzęcego, które zostały poddane właściwej obróbce zgodnie z załącznikiem VII rozporządzenia 2020/687;
- 3) produkty lub inne materiały, które mogą rozprzestrzenić wysoce zjadliwą gripę ptaków (HPAI), pozyskane lub wytworzone przed okresem monitorowania określonym w załączniku II rozporządzenia 2020/687 dla tej choroby, wyliczanym wstecz od dnia, w którym zgłoszono podejrzenie;
- 4) produkty wytworzone na obszarze zapowietrzonym, które pozyskano od lub z ptaków utrzymywanych:
 - a) trzymany poza obszarem zapowietrzonym,
 - b) trzymany i poddawanych ubojowi poza obszarem zapowietrzonym lub
 - c) trzymany poza obszarem zapowietrzonym i poddawanych ubojowi na obszarze zapowietrzonym;
- 5) produkty pochodne.

4. Zakazy określone w ust. 2 obowiązują w odniesieniu do produktów, o których mowa w ust. 3, jeżeli:

- 1) produkty nie były wyraźnie oddzielone w trakcie procesu produkcji, przechowywania i transportu od produktów, które nie kwalifikują się do wysłania poza obszar objęty ograniczeniami zgodnie z rozporządzeniem 2020/687, lub
- 2) właściwy miejscowo powiatowy lekarz weterynarii posiada dowody epizootyczne na rozprzestrzenienie się wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI) na te produkty, z nich lub za ich pośrednictwem.

§ 5. Właściwy miejscowo powiatowy lekarz weterynarii na zasadzie odstępstwa od zakazów określonych w § 4 ust. 2-4 może udzielić zezwolenia na przemieszczanie zwierząt i produktów w przypadkach opisanych w art. 29-31 oraz 33-35 i art. 37, 38 rozporządzenia 2020/687 oraz pod szczegółowymi warunkami wskazanymi w tych artykułach i warunkami ogólnymi określonymi w art. 28 ust. 2-7 tego rozporządzenia.

§ 6. 1. Na obszarze zagrożonym, o którym mowa w § 2 ust. 3, w zakładach w których utrzymywane są ptaki, nakazuje się:

- 1) trzymanie ptaków oddzielnie od innych zwierząt;
- 2) zapewnienie dodatkowego nadzoru w celu zidentyfikowania dalszego rozprzestrzeniania się wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI) do zakładów, poprzez niezwłoczne informowanie właściwego miejscowo, powiatowego lekarza weterynarii o zwiększonej zachorowalności lub śmiertelności lub znacznym obniżeniu produktywności zwierząt utrzymywanych w zakładach;
- 3) zastosowanie odpowiednich środków dezynfekujących przy wejściach i wyjściach z zakładu;
- 4) zastosowanie odpowiednich środków bioasekuracji w odniesieniu do wszystkich osób mających styczność z ptakami utrzymywanymi bądź wszystkich osób wchodzących do zakładu lub opuszczających go, a także w odniesieniu do środków transportu, aby zapobiec ryzyku rozprzestrzenienia się wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI) poprzez:
 - a) wykorzystywanie do przemieszczania ptaków utrzymywanych oraz produktów z tych ptaków w obrębie i z obszaru zagrożonego oraz przez taki obszar środków transportu skonstruowanych i utrzymywanych w sposób zapobiegający wszelkim przeciekom lub ucieczkom zwierząt, produktów lub wszelkich elementów stanowiących zagrożenie dla zdrowia zwierząt,
 - b) niezwłoczne czyszczenie i odkażanie środków transportu i sprzętu wykorzystywanych do transportu ptaków, ich mięsa, paszy, ściółki lub nawozów naturalnych, innych środków transportu wjeżdżających do zakładu lub z niego wyjeżdżających oraz innych przedmiotów lub substancji, które mogły zostać skażone wirusem wysoce zjadliwej grypy ptaków,
 - c) stosowanie środków bezpieczeństwa biologicznego przez osoby wchodzące do zakładu lub z niego wychodzące, w celu wykluczenia rozprzestrzeniania się wysoce zjadliwej grypy ptaków;
- 5) prowadzenie ewidencji:
 - a) wszystkich osób odwiedzających zakład i aktualizowanie jej oraz udostępnianie jej właściwemu miejscowo powiatowemu lekarzowi weterynarii na jego wniosek,
 - b) czyszczenia i odkażania środków transportu, o których mowa w pkt 4 lit. a;
- 6) niezwłoczne usunięcie zwłok drobiu lub innych ptaków poprzez unieszkodliwianie całych ciał lub części martwych lub uśmierconych ptaków zgodnie z przepisami rozporządzenia 1069/2009.

2. Na obszarze zagrożonym, o którym mowa w § 2 ust. 3, zakazuje się:

- 1) przemieszczania z zakładów i do zakładów ptaków;
- 2) odnowy populacji ptaków łownych;
- 3) przemieszczania jaj wylęgowych z zakładów;
- 4) przemieszczania świeżego mięsa i podrobów z ptaków pochodzącego od ptaków utrzymywanych i ptaków dzikich z rzeźni lub zakładów obróbki dziczyzny;
- 5) przemieszczania produktów mięsnych uzyskanych ze świeżego mięsa ptaków z zakładu;
- 6) przemieszczania jaj do spożycia przez ludzi z zakładów;

7) przemieszczania z zakładów produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego pochodzących od lub z ptaków utrzymywanych, z wyjątkiem całych ciał martwych zwierząt lub części ich ciał.

3. Następujące produkty są zwolnione z zakazów określonych w ust. 2:

- 1) produkty pochodzenia zwierzęcego uznawane za bezpieczne towary, zgodnie z załącznikiem VII rozporządzenia 2020/687, w odniesieniu do wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI);
- 2) produkty pochodzenia zwierzęcego, które zostały poddane właściwej obróbce zgodnie z załącznikiem VII rozporządzenia 2020/687;
- 3) produkty lub inne materiały, które mogą rozprzestrzenić wysoce zjadliwą gripę ptaków (HPAI), pozyskane lub wytworzone przed okresem monitorowania określonym w załączniku II rozporządzenia 2020/687 dla tej choroby, wyliczanym wstecz od dnia, w którym zgłoszono podejrzenie;
- 4) produkty wytworzone na obszarze zagrożonym, które pozyskano od lub z ptaków utrzymywanych:
 - a) trzymanych poza obszarem zagrożonym,
 - b) trzymanych i poddawanych ubojowi poza obszarem zagrożonym lub
 - c) trzymanych poza obszarem zagrożonym i poddawanych ubojowi na obszarze zagrożonym;
- 5) produkty pochodne.

4. Zakazy określone w ust. 2 obowiązują w odniesieniu do produktów, o których mowa w ust. 3, jeżeli:

- 1) produkty nie były wyraźnie oddzielone w trakcie procesu produkcji, przechowywania i transportu od produktów, które nie kwalifikują się do wysłania poza obszar objęty ograniczeniami zgodnie z rozporządzeniem 2020/687 lub
- 2) właściwy miejscowo powiatowy lekarz weterynarii posiada dowody epizootyczne, epidemiologiczne na rozprzestrzenienie się wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI) na te produkty, z nich lub za ich pośrednictwem.

§ 7. Właściwy miejscowo powiatowy lekarz weterynarii na zasadzie odstępstwa od zakazów określonych w § 6 ust. 2-4 może udzielić zezwolenia na przemieszczanie zwierząt i produktów w przypadkach opisanych w art. 44, 46-47, 49-51 rozporządzenia 2020/687 oraz pod szczegółowymi warunkami wskazanymi w tych artykułach i warunkami ogólnymi określonymi w art. 43 ust. 2-7 tego rozporządzenia.

§ 8. 1. Na terenie powiatu świebodzińskiego, powiatu sulęcińskiego oraz powiatu krośnieńskiego, w tym obszarów, o których mowa w § 2 ust. 1 i ust. 3, nakazuje się:

- 1) utrzymywanie drobiu w zamknięciu;
- 2) karmienie i pojenie drobiu w zamknięciu lub miejscu osłoniętym, które w dostateczny sposób uniemożliwia dostęp dzikiego ptactwa i tym samym zapobiega kontaktowi dzikiego ptactwa z pokarmem i wodą przeznaczoną dla drobiu.

2. Na terenie powiatu świebodzińskiego, powiatu sulęcińskiego oraz powiatu krośnieńskiego, w tym obszarów, o których mowa w § 2 ust. 1 i ust. 3, zakazuje się organizowania targów, wystaw, pokazów lub konkursów, gdzie są gromadzone drób lub inne ptaki.

§ 9. 1. Nakazuje się oznakowanie obszaru zapowietrzonego, o którym mowa w § 2 ust. 1, poprzez ustawienie na zewnętrznej granicy tego obszaru tablic ostrzegawczych z czarnym napisem na żółtym tle o następującej treści:

„UWAGA! WYSOCE ZJADLIWA GRYPY PTAKÓW OBSZAR ZAPOWIETRZONY”..

2. Nakazuje się oznakowanie obszaru zagrożonego, o którym mowa w § 2 ust. 3, poprzez ustawienie na zewnętrznej granicy tego obszaru tablic ostrzegawczych z czarnym napisem na żółtym tle o następującej treści:

„UWAGA! WYSOCE ZJADLIWA GRYPY PTAKÓW OBSZAR ZAGROŻONY”..

3. Tablice i napisy mają mieć takie wymiary, aby były czytelne z odległości co najmniej 100 metrów, oznakowane w sposób trwały, niepodlegający działaniu czynników atmosferycznych.

4. Tablice należy umieścić na drogach publicznych lub drogach wewnętrznych.

§ 10. Nakazuje się wyłożenie i obsługę mat dezynfekcyjnych na drogach prywatnych w miejscach ustalonych przez właściwego miejscowo powiatowego lekarza weterynarii, na podstawie przeprowadzonej analizy ryzyka.

§ 11. Wykonanie rozporządzenia powierza się: właściwym miejscowo powiatowym lekarzom weterynarii, właściwym miejscowo państwowym powiatowym inspektorom sanitarnym, Starostom, Burmistrzom, Komendantom Policji, Komendantom Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej, właściwym miejscowo nadleśniczym Powiatowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe na obszarze w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe oraz zarządcom dróg właściwym ze względu na obszar opisany w § 1 i § 8.

§ 12. Nakazy i zakazy, o których mowa w § 4 – 8 obowiązują wszystkich mieszkańców oraz osoby przebywające czasowo na obszarach, o których mowa w § 1 i § 8.

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem podania do wiadomości publicznej w sposób zwyczajowo przyjęty na terenie miejscowości wchodzących w skład obszarów, o których mowa w § 1 i § 8 i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego.

Wojewoda Lubuski

Marek Cebula

z dnia 12 marca 2025 r.

**Mapa obszaru zapowietrzonego w powiecie świebodzińskim i powiecie sulęcińskim
oraz obszaru zagrożonego w powiecie świebodzińskim, powiecie sulęcińskim
i powiecie krośnieńskim**

